

પત્રિકા
૧૪૦

ચિરાગે હિદાયત

૦૫/૦૧/૧૮
૧૭ ર.સાની

મોઅમીનને અઝીયત

“બેશક જે લોકો અલ્લાહ તથા તેના રસૂલને ઈજા પહોંચાડે છે તેમના પર અલ્લાહે દુનિયા તથા આખેરતમાં ફિટકાર કર્યો છે અને તેમના માટે ફજેત કરનારો અઝાબ તૈયાર કર્યો છે.”

(સૂરઅે અહઝાબ, આયત નં. ૫૭)

અલ્લાહતઆલા કુરઆનમાં એ લોકોને સંબોધે છે જેઓ અલ્લાહ અને તેના રસૂલને ઈજા (અઝીયત) પહોંચાડે છે. અઝીઝો આપણે સૌ એમ વિચારતા હશું કે આ એ લોકો હશે જે રસૂલ^(સ.અ.વ.)ના ઝમાનામાં તેમને અઝીયત આપતા હતા. બેશક તે લોકો તો છે જ જેણે રસૂલ^(સ.અ.વ.) અને તેમની એહલેબૈત^(અ.મુ.સ.)ને સતાવ્યા, નુકસાન પહોંચાડ્યું પણ જ્યારે આપણે હઝરત રસૂલેખુદા^(સ.અ.વ.)ની હદીસ જોઈએ:

“જેણે કોઈ મોમીનને ઈજા અને તકલીફ આપી બસ ખરેખર તેણે મને ઈજા અને તકલીફ આપી.”

આ હદીસ જોયા પછી આપણને ખ્યાલ આવે છે કે આપણો શુમાર આ લોકોમાં તો નથી ને?

આપણે તો અલ્લાહ અને રસૂલ^(સ.અ.વ.)ને માનવાવાળા, ચાહવાવાળા. આપણે કઈ રીતે તેમને અઝીયત આપી શકીએ?!! તો અઝીઝો અલ્લાહતઆલાએ કુરઆનમાં તેની પણ સમજણ આપી છે.

“અને જે લોકો ઈમાનદાર પુરૂષો તથા ઈમાનદાર સ્ત્રીઓને તેમના કાંઈ કસૂર વિના (તોહમત મૂકી) ઈજા પહોંચાડે છે. તેઓ ખરેખર જ દોષારોપણ (બોહતાન) અને ખુલ્લા ગુનાહોનો બોજો પોતાના શીરે ઉપાડે છે.”

(સૂરઅે અહઝાબ, આ. ૫૮)

આથી એ સાબીત થાય છે કે ઈજા પહોંચાડવું એટલે નુકસાન પહોંચાડવું જેમાં ઘણી બાબતો આવી જાય છે. જેમ કે,

૧) તોહમત (બોહતાન), ૨) કોઈનું અપમાન કરવું,

૩) કોઈના માટે સુએ-ઝન (ખરાબ વિચાર) કરવું,

૪) લડાઈ-ઝઘડા,

૫) શેરીઓમાં અડચણરૂપ થાય તેવી રીતે વાહન મુકવા.

૬) જાહેર સ્થળો મસ્જીદો, ઈમામવાડા કે બગીચાઓમાં કચરો અને ગંદકી ફેલાવવું,

૭) બેફીકરાઈથી વાહન ચલાવવું,

૮) અવરજવરોના માર્ગમાં પ્રોગ્રામો ગોઠવવા,

૯) મોટા અવાજે ટેપ કે લાઉડસ્પીકર વગાડવું,

૧૦) શેરીમાં એવી રીતે રમવું કે બીજાને નુકસાન પહોંચે,

૧૧) લોકોના ઐબોને જાહેર કરવા, ૧૨) મોમીનનું દીલ તૂટે એવી વાત કરવી.

આ બાબતો તે છે જેનાથી આપણી કૌમમાં અને ઝિંદગીમાં અડચણ ઉભી થાય છે. ઈસ્લામ ધર્મમાં બીજાને નુકસાન પહોંચાડવાની સખત મનાઈ કરવામાં આવી છે. પછી તે આર્થિક નુકસાન હોય કે શારીરિક, માલનું હોય કે ઈઝ્ઝતનું. કોઈપણ પ્રકારે બીજાને નુકસાન પહોંચાડવું અલ્લાહ અને રસૂલ(સ.અ.વ.)ને અઝીયતનું કારણ છે.

મૌલા અલી(અ.સ.) ફરમાવે છે “જેણે કોઈ મોઅમીન બંદાને ઈજા અને તકલીફ પહોંચાડી તેણે મારી સામે જંગનું એલાન કર્યું. કોઈ મુસલમાન માટે એ હલાલ નથી કે તે કોઈ મોઅમીનને ડરાવે.”

(મિઝાનુલ હિકમત, ભાગ-૧, પેજ નં. ૧૬૧)

અઝીઝો! આપણે જાણતા અને અજાણતા ઘણી વખત મોઅમીનોને તકલીફ પહોંચાડી દઈએ છે અને મોટી વાત તો એ છે કે આપણને એ વાતનો એહસાસ પણ નથી થતો કે આપણે અલ્લાહના સખત અઝાબને વહોરી લીધો છે કે જેના માટે આપણે

ઈસ્તેગફાર, તૌબા અને માફી પણ તલબ નથી કરતા.

હઝરત રસૂલેખુદા^(સ.અ.વ.)એ “જે શખ્સ કોઈ મોઅમીનને ગમગીન કરી નાખે પછી તેને આખી દુનિયા પણ આપી દે પણ એ તેનો કફ્ફારો (ભુગતાન) નહીં બની શકે અને વળી તેને તેનો દુનિયા આપવાનો અજ્જ (બદલો) પણ નહીં મળે.” (મિઝાનુલ હિક્મત, ભાગ-૧)

અઝીઝો યાદ રાખજો! બીજાને નુકસાન પહોંચાડીને, બીજાને તકલીફ આપીને, બીજાને દુઃખી કરીને ઈન્સાન પોતે કદી સુખી બની શકતો નથી. બીજાના માર્ગમાં અવરોધ ઉભા કરનારની જિંદગી અવરોધો અને અડચણો, દુખો અને તકલીફો, નુકસાન અને ત્રાસથી સુરક્ષિત રહી શકતી નથી.

ઈમામ સાદીક^(અ.સ.)એ ફરમાવ્યું “ખુદાની કસમ ! નેક લોકો કામિયાબ થઈ ગયા, શું તમે જાણો છો કે આ લોકો કોણ છે? તેઓ કે જેઓ કીડી સુધ્યાને પણ ઈજા અને નુકસાન નથી પહોંચાડતા.”

(મિઝાનુલ હિક્મત, ભાગ-૧, ઉર્દુ)

ઈમામ^(અ.સ.) ફરમાવે છે “ન તો નુકસાન પહોંચાડો અને ન તો નુકસાન ઉપાડો.”

બીજાને નુકસાન ન પહોંચાડવું એક સદકો છે જે ઈન્સાન પોતાને માટે આપી રહ્યો છે.

હઝરત રસૂલેખુદા^(સ.અ.વ.)એ ફરમાવ્યું “બે ખાસીચ્યતો એવી છે જેનાથી બહેતર કોઈ ચીજ નથી: અલ્લાહ તઆલા ઉપર ઈમાન અને અલ્લાહના બંદાઓને ફાયદો પહોંચાડવો. એજ રીતે બે ખાસીચ્યતો એવી બુરી છે, જેનાથી બદતર અને ખરાબ કોઈ ચીજ નથી: અલ્લાહની સાથે બીજાને શરીક કરવું અને અલ્લાહના બંદાઓને નુકસાન પહોંચાડવું.”

જ્યારે કોઈ ઈન્સાન બીજાના દુઃખોને દૂર કરે છે તો તેના પોતાના જીવનમાં સુખ જોવે છે અને જિંદગીમાં અમન અને સલામતી લાવે છે. આપણે અગર કોઈને સુખ ન

આપી શકીએ તો કાંઈ નહીં પણ કોઈને દુઃખી તો ન જ કરીએ, આપણે આટલું કરીએ કે આપણા વિચારો, શબ્દો, અંગો અને કાર્યોથી કોઈને નુકસાન કે તકલીફ ન પહોંચાડયે. જ્યારે આવું બિનહાનિકારક જીવન પસાર કરશું તો ઈશ્વારઅલ્લાહ આપણું જીવન સુખોથી છલકાઈ જશે.

મનોચિકીત્સકો કહે છે કે જે લોકો સતત બીજાને મદદરૂપ થાય છે તેઓ ઓછો તણાવ અનુભવે છે, ઉચ્ચ કક્ષાની માનસિક તંદુરસ્તી માણે છે. જ્યારે બીજાને ફાયદો પહોંચાડે છે તો એક પ્રકારનો માનસિક સંતોષ અને રૂહાની લઝ્ઝત મહેસૂસ થાય છે.

જેવી રીતે આપણે વાહન ચલાવતી વખતે ધ્યાન રાખીએ છીએ કે કોઈને અથડાઈ ન જઈએ કારણ કે તેનું પરિણામ જખમ, ઈજા અને નુકસાન છે. એવી જ રીતે જીવનના ડગલે અને પગલે ધ્યાન રાખીએ કે કોઈની સાથે અથડામાણ ન થઈ જાય કે બીજાને નુકસાન ન પહોંચે અને સાથે સાથે એ વાતનું ખાસ ધ્યાન રાખીએ કે જે બાબતથી અલ્લાહ અને રસૂલને ઈજા પહોંચે છે તે જ બાબત આપણા ઝમાનાના ઈમામને પણ અઝીચ્યત આપે છે. એક બાજુ આપણે તેમનો ઈન્તેઝાર કરીએ, તેમના ઝહુરની દુઆ કરીએ અને પછી આપણા જ કાર્યો દ્વારા તેમને અઝીચ્યત આપીએ શું તે યોગ્ય છે?

ઈમામ સાદિક^(અ.સ.) ફરમાવે છે કે “તમે અમારી માટે ઈઝ્ઝતનું સબબ બનો ન કે ઝિલ્લતનું.”

તો અઝીઝો! આવો અલ્લાહ તઆલા પાસે દુઆ કરીએ કે તે આપણને એવી તૌફીક આપે કે હંમેશા બીજાને ફાયદો પહોંચાડીએ, સુખી કરીએ અને કોઈને નુકસાન ન પહોંચાડીએ. જેથી ઈમામ^(અ.સ.)નો ઝહુર જલ્દી થઈ જાય. (ઈ.આમીન)

અલ્લાહુમ્મ અજજીલ લે વલીચ્યેકલ ફરજ.

પ્રકાશક : હાજીનાજી મેમોરિયલ ટ્રસ્ટ

વેબસાઇટ : www.hajinaji.com ઈમેલ : hajinajitrust@gmail.com